

5 ביוני 2008

ועדה לפי סעיף 56(ב) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981לכבוד
שר הבריאות

כב' השר,

בענין :

ד"ר בועז לב,
המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות בא כחו עוה"ד יונתן ברג
לשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים
הקובל

-נגד-

עאבד אל באת' אגבריה ת.ז. [REDACTED], רוקח
באמצעות באת-כחו עוה"ד ציונה נבנצל גולן
ר'ח' הרצל 25, נתניה
הנקבל

הנדון : דין וחשבון לפי סעיף 56(ב) לפקודת
הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981

1. בתאריך 27 בפברואר 2008 קבלה הועדה החלטת ביניים בקובלנה שהוגשה נגד הנקבל על כי גילה התנהגות שאינה הולמת רוקח וכן על כי גילה חוסר יכולת ו/או רשלנות חמורה, כמפורט בסעיף 56(א)(1) ו-(3) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981 (להלן "הפקודה");
הקובלנה הוגשה על ידי הקובל במספר תבניות, עד כי בראשית ישיבת הועדה מיום 21 במרץ 2007, הגיש בא-כח הקובל עוה"ד יונתן ברג נוסח נושא תאריך 26 באפריל 2006 (להלן "הקובלנה");
במהלך הדיונים התייחסו הצדדים לנוסח הקובלנה, כמוגדר, ואל נוסח זה מתייחס דין וחשבון זה;

2. בהחלטת הביניים הנזכרת, קבעה הועדה -

- "(א) הערכתנו היא כי כל העדים שהופיעו בפני הועדה בדיון הנוכחי, מסרו התרשמות אמת מארועים להם היו שותפים, וכמובן, כל כת של עדים, עדי הקובל אל מול הנקבל ועדו, מסרו התייחסות אחרת והסברים אחרים לפרטי ההתרחשויות;
- (ב) הדברים הגיעו איפוא לכדי כך שפרט לעובדה שהנקבל מכחיש בדבקות שהתרופה מסוג ויאגרה נמצאה על הדלפק בבית המרקחת, הקדישו הנקבל ובאת כחו את דבריהם להסברים

להנמקות ולתרוצים לגורמים להתרחשויות, אשר לגביהם העידו עדי הקובל;

(ג) לדעתנו, מבחינה מקצועית וחשיבות הדיוק וההקפדה הרוקחית, אין משמעות להתרחשויות שארעו לפני יום התפיסה בכפר קלנסוואה, ובין כאלה שהתרחשו לאחר מכן; לעומת זאת, מבחינת התוצאות המשמעותיות ראוי להעריך, הערכה מיוחדת פעולות שלגביהן ננקטו בעבר כלפי הנקבל אמצעים מנהליים;

(ד) התרשמות הועדה היא, וכך אף ניתן להבין מדברי בא-כח הקובל בסיכומו (ישיבה מיום 31.10.2007, עמוד 7, מול השורות 20-21) שאין מדובר במקרה הנוכחי בטענה של "חוסר יכולת מקצועית" של הנקבל;

(ד) יחד עם זאת, הצבר הבזקי-העובדות שהועלו בדברי עדי הקבילה, לגבי חריגות שהתבצעו מהוראות הטיפול הסדיר של בית מרקחת, אם במכירת תרופה, הטענה מרשם - על ידי אדם בלתי מורשה וללא מרשם, אם בחוסר ניהול נאות של רישומי פעולות רוקחיות, אם בהחזקת תרופות יבוא ללא היתר, ואם בהכנות וטרינריות ללא מרשם - כל אלה הינן פגיונות מהותיות בטיפול המדוקדק הנדרש בניהול בית מרקחת;

תפארתה של מערכת שרות רוקחית, לדעת הועדה מצוי בדיוק המוחלט והבלתי מתפשר, ואילו במקרה הנוכחי, הוכח בפנינו ושוכנענו, מתאורי העדים ובדברי הנקבל עצמו, כי הנקבל התפשר עם הוראות הטיפול המקצועיות בכיוון סטיה ממלוי דקדקני;

הננו קובעים איפוא כי הנקבל עבד אל באת' אגבריה, נהג בדרך שאינה הולמת רוקח, ואף אם נטען כי המעשים או מחדלים בהם עוסקת הקובלנה זוטרים הם - דעתנו היא כי נוכח האחריות הגבוהה הכרוכה בעיסוק בשרותי הרוקחות, יש לראות את מעשיו ומחדליו של הנקבל, מתי שהתרחשו, כרשלנות-מקצועית-רוקחית";

הנוסח המלא של החלטת הביניים מצורף ומהווה חלק בלתי נפרד מדין וחשבון זה;

3. בהמשך להחלטת הביניים הנזכרת, קיימה הועדה דיון ביום 19 במאי 2008; משלא הציגו הצדדים ראיות לאמצעי המשמעת, הושמעו, במהלך דיון זה, הסיכומים לקראת הגשת המלצת הועדה לשר הבריאות;

עמדת עוה"ד יונתן ברג בא-כח הקובל

א. ככלל, ועל פי התקדימים, ראוי לכלול במסגרת השיקולים לאמצעי המשמעת, בין היתר, את הסכנה הנשקפת לציבור, מהנקבל עצמו, מהישנות המעשים בהם הורשע, את האינטרס של הרתעה כללית של עמיתים מפני התנהגויות דומות, ואת חיזוק אמון הציבור בדייקנות מערכת הרוקחות, שהיא תנאי לשמירת בריאות הנזקקים לשרותי הרוקחות;

ב. מהות השיקולים הנזכרים, באשר לציפיות מהמלצת הועדה בדיון הנוכחי הינה - העברת מסר, באמצעות המלצה זאת, לציבור הרוקחים ולציבור הנזקקים לשרותי הרוקחים, באשר לחובת הביצוע הדקדקני של הוראות הפעילות המקצועית, הן מבחינת התגובה המשמעתית למקרה של סטיה מהקפדה על הוראות התפעול, והן מבחינת הרגעת בטחון ציבור מקבלי השירותים באשר לדייקנות השרות;

ג. כבי הנשיא בדימוס של בית המשפט המחוזי בירושלים, השופט ו. זיילר, - בהחלטתו מכח העברת סמכות שר הבריאות אליו, בענין הרוקח תייסיר חמאדה, , שהודה והורשע בהחזקת תרופות מזויפות, - הביע בהרחבה את מהות ההקפדה על דייקנות בפעילות הרוקחית, מטרותיה, ואת ההשלכות התוצאתיות, הציבוריות והמשמעותיות, של אי הקפדה תפעולית, ברמת המקצועית העליונה של הביצוע;

- ד. הדיון הנוכחי, לגבי הנקבל הרוקח עבד אגבריה, אינו מתייחס להחזקת תרופות מזויפות, אלא על מחדלים מוכחים, כפי שנקבעו בהחלטת הביניים, של אי הקפדה על נוהלים והנחיות של משרד הבריאות בהתנהלות התקינה של בית מרקחת;
- ה. נוכח כל זאת, ועל פי העמדה העכשווית של משרד הבריאות שמצאה ביטוי בהחלטות בענייניהם של הרוקחים חיים ווייס ותיסיר חמאדה, מתבקשת הועדה להמליץ על אמצעי משמעת, של התליית הרשיון של הנקבל לתקופה שלא תפחת משתי שנים; יישום המלצה זאת יהווה הרתעה אישית כלפי הנקבל וידגיש את הפן ההרתעתי כלפי עמיתים;

עמדת עוה"ד ציונה גולן, באת כח הנקבל

- א. המעשים והמחדלים של הנקבל הרוקח עבד אגבריה מתייחסים לחריגות קלות מנוהלי משרד הבריאות, ואין להשוותם לעילות במקרים של הרוקחים חיים ווייס ותיסיר חמאדה, שהזכיר בא-כח הקובל;
- ב. לגבי כל אחת מעילות הרשעה לגבי הנקבל, נקט משרד הבריאות באמצעים עונשיים כלפי הנקבל המסורים לסמכותו, החל מהגשת דו"ח מנהלי מטעם הרוקח המחוזי; עבור לאילוף הנקבל להחליף רוקח אחראי בבית המרקחת שלו; עבור לקביעת איסור ביצוע הכנות (רקחות) בבית המרקחת, הן הומניות והן וטרניריות; עבור לשלילת רשיונו של הנקבל להיות "רוקח אחראי"; עבור לאיסור החזקה ומכירה של סמים מסוכנים, כולל איסור מכירת התרופה היפנודרום, שהוא המוצר הרווחי ביותר בקבוצת הסמים המסוכנים;
- ההליך המשמעותי הנוכחי מהווה איפא, כפל ענישה לגבי אותם מעשים ומחדלים שלגביהם היתה התייחסות משמעתית-מנהלית, כאמור;
- ג. הנקבל מומחה מקצועי מוערך גם במחלקה הרוקחית במשרד הבריאות;
- ד. לא נגרם כל נזק לאדם מההכנות הוטרניריות הנקובות בפיסקה 5(ח) לקובלנה, ומדובר בכלל בתרופות וטרניריות לבעלי חיים שלא נמצאים בשרשרת המזון של האדם;
- ה. הנקבל עושה שרות חשוב לקהילה בהעניקו שרות תורנות לילה ותורנות חגים במועדים שבעלי בתי מרקחת אחרים אינם מעוניינים להיות תורנים;
- ו. מאז הביקורות האחרונות בשנת 2004 ועד היום הזה בשנת 2008, לא נמצא רבב בפעילותו המקצועית של הנקבל;
- ז. התקדימים המשמעותיים של משרד הבריאות מצביעים על תגובות משמעותיות של התראות ועונשי התליה לתקופות קצרות, לגבי מעשי רשלנות חמורים של רופאים שבעקבותיהם היו פגיעות במטופלים;
- דרישת בא-כח הקובל להתליה ממושכת של רשיונו של הנקבל, כתגובה לחריגות המינימליות, כמפורט - מופרזת ביותר;

התגובה המשמעתית בקובלנה זאת צריכה להתחשב בעובדה כי נגד הנקבל ננקטו כבר, בפועל, אמצעים משמעותיים כלפי כל מקרה שנכלל בכתב הקובלנה;

התגובה הראויה הינה "התראה", שהינה השלב הנמוך ביותר הנזכר בסעיף 56(א) לפקודה.

עמדת הועדה דיון והמלצה :

- א. נוכחנו כי הנקבל עאבד אל באת' אגבריה, הינו רוקח מקצועי, הוגה ויוזם, ומקובלת על הועדה עמדת בא-כח הקובל כי קובלנה זאת לא מייחסת לו "חוסר יכולת מקצועית"; יחד עם זאת, דווקא בשל מעמדו המקצועי הגבוה של הנקבל, נראה לועדה כי יש בהתנהגויותיו שנחשפו בפנינו, והמתורגמות על ידינו ברעיון מחשבתי של הנקבל: "לי מותר לעקוף את הוראות משרד הבריאות ולא לנהוג לפיהן" - פגימה מהותית בשרות הרוקח-המקצועי, וזילזול בלתי נסלח במערכת המפקחת והמבקרת;
- ב. בדקנו ושוכנענו כי הרוקחים המחוזיים הפועלים מטעם משרד הבריאות הפעילו את סמכויותיהם האדמיניסטרטיביות-משמעתיות כלפי הנקבל ונקטו נגדו ב"צעדי-הנחיה" משמעותיים כמתואר בפרוטרוט בסיכומי באת כח הנקבל, וברוח דברי העד המגיסטר יעקב כץ הרוקח המחוזי במחוז המרכז, בתשובה לשאלת בא-כח הקובל -

שאלה : למה לא הגשתם הליך משמעותי נגדו קודם?"

תשובה : המטרה שלי זה לא להעניש, המטרה שלי זה לחנך הרוקח...אני לא מרוויח כלום בזה שאני סוגר את בית המרקחת, או מוריד את הזכות של רוקח לעבוד, או מכניס אותו למצב שהוא לא יכול לעבוד. מטרה אחת בלבד כל השנים, - אדוני בית המרקחת שלך לא פועל ברמה הנדרשת, אנא קח את הדבר בתוך הידיים, ולהעלות את הרמה לפי הנדרש על ידי משרד הבריאות, ותו לא." (עדות מגיסטר יעקב כץ מיום 11.7.2006 עמוד 22 שורות 5-12);

ג. אשר למשמעות המשמעותית מקביעות הועדה בהחלטת הביניים ומעמדות באי כח הצדדים לגבי ההמלצה המשמעותית, נחלקו הדעות בין חברי הועדה -

עמדת רוב חברי הועדה באשר לתגובה המשמעותית

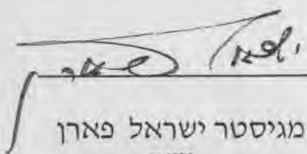
התגובות המשמעותיות שמשרד הבריאות באמצעות הרוקחים המחוזיים, נקטו כלפי הנקבל, הינן כבדות ומשמעותיות, וביניהן ראה -
סעיף 3 לקובלנה - "האישור לנקבל לכהן כרוקח אחראי בבית המרקחת (הנשיא) הותלה ע"י הרוקח המחוזי למחוז המרכז מגר' יעקב כץ לתקופה שבין התאריכים 1.9.1998 עד 31.1.2000";
סעיף 35 לקובלנה - "בעקבות הבקורת ביום 1.8.2001,.... הוטל איסור על כל הכנה (רקיה) בבית המרקחת (הנשיא)";
סעיף 7 לקובלנה - "יצויין כי האישור שניתן לנקבל לכהן כרוקח אחראי בבית המרקחת "אמה פארס" הותלה ע"י הרוקחת המחוזית במחוז חיפה שירלי יוספסקו מיום 1.4.2005, לאחר שהוברר כי הנקבל אינו מקיים את הוראות הפקודה";

במצב הדברים עתה, דעתנו היא כי המלצה על נקיטת אמצעי משמעת של התליית רשיונו של הנקבל, בשלב זה אך תוריד את המשמעות הסמכותית של הרוקחים המחוזיים של משרד הבריאות; לפיכך -

בהתחשב בכל זאת, וכתגובה על מעשי הנקבל בעבר, ראוי הנקבל לדעתנו - לנזיפה משמעותית, מצדך שר הבריאות על התנהגות העבר, וכן -
כתמרוך אזהרה לעתיד, לנקבל, להמנע מחזרה על חוסר התחשבותו בהוראות משרד הבריאות - ראוי הנקבל לדעתנו - להתראה משמעותית, מצדך שר הבריאות, התראה שפניה פני עתיד;

ניתן היום 12/06/08

מגיסטר אבי
נציג הסתדרות הרוקחים

מגיסטר ישראל פארן
יו"ר

דעת מיעוט
עמדת חבר הועדה
עו"ד יעקב לוי
נציג היועץ המשפטי לממשלה

כבוד שר הבריאות,

מצטרף אני לכל חלקי דין וחשבון זה, כולל החלטת הביניים מיום 27 בפברואר 2008, בעניינו של הרוקח עאבד אל באת' אגבריה -

אולם, אינני רואה אפשרות להצטרף להמלצת עמיתי, רוב חברי הועדה, באשר לאמצעי המשמעת הראויים;

התמשכות חוסר ההקפדה ביישום הנחיות התפעול המקצועיות הרוקחיות, על ידי הנקבל על פני שנים, והשיטה שאיפשרה לנקבל להמשיך ולתת שרות רוקחי לנזקקים, למרות אמצעי המשמעת המנהליים שנקטו לגביו, כמפורט בכתב הקובלנה, מצביעה, לדעתי על כשלון מערכת הפקוח המרכזית שבמשרד הבריאות, ועל חוסר האפקטיביות, וחוסר ההרתעה בתגובות המנהליות שנקטו בפועל;

המלצת עמיתי בדיון זה, ממשיכה, לדעתי בקו הסלחני, כלפי הנקבל, שהוכח שאינו מניב את התוצאות ההרתעתיות המצופות;

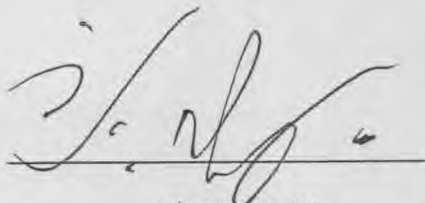
דעתי היא כי רק תגובה משמעתית ברמה של התליית הרשיון לתקופה, עשויה להחזיר את הנקבל לנתיב המקצועי הנדרש, ולרמת השרות הדיוקנית המחוייבת והבלעדית, כלפי הנזקקים לשרותי הרוקחות; וכך תהווה התגובה של התליית הרשיון הרתעה יעילה כלפי ציבור הרוקחים כולו;

עם כל זאת, ובהתחשב, בכל זאת, בהגבלות השונות שהוטלו על הנקבל, כנזכר, נראה לי כי דרישת בא-כח הקובל באשר לתקופת התליית הרשיון, מחמירה ביותר, ואינה תואמת את אופי מחדליו של הנקבל, כאשר לא מדובר בהחזקת תרופות מזויפות או ברשלנות מקצועית, או במעשי שחיתות רוקחית,

לפיכך-

אמליץ בפניך, כב' השר, להתלות את רשיונו של הנקבל עאבד אל באת' אגבריה לשישה חודשים, כתגובה משמעתית ראויה והולמת, את הממצאים בקובלנה, וביניהם הליקויים ואי הסדרים שהוכחו לגבי מרשמים לסמים מסוכנים, הפגמים ברישומים הרוקחיים הנדרשים, ואף ביצוע הכנות וטרנריות בניגוד לחוק;

נראה לי היא כי יישום המלצתי זאת יהווה הרתעה אישית של הנקבל והרתעה כללית של עמיתים, וכן יחזק את אמון הציבור בדיוקנות מערכת בתי המרקחת ובמיומנות ובמקצועיות של הרוקחים משרתי הציבור.

עו"ד יעקב לוי,
נציג היועץ המשפטי לממשלה

היום..... 2.2.08